

Рецепта HEAL за здрави хора на здрава планета 2024-2029 г.

Да бъдеш и да останеш здрав не винаги е индивидуален избор или избор на начина на живот: нашето здраве зависи и от здравето на природата и от средата, в която живеем. В момента природата и здравето ни не са в равновесие.

Въздухът, храната и водата ни са замърсени, а глобалното затопляне, екстремните климатични условия и загубата на биоразнообразие се отразяват негативно на здравето и благосъстоянието ни. Научните данни и доказателствата за това как замърсяването, изменението на климата и загубата на биоразнообразие влияят върху здравето на хората непрекъснато се увеличават и подчертават необходимостта от спешни действия.

Замърсяването с коктейл от вещества във въздуха, храната, водата и земята оказва влияние върху здравето на възрастните и децата дори при ниски нива и във всички възрасти. Безвъзвратната загуба на видове и растения ни лишава от хранително разнообразие и бъдещи лекарства, а горещите вълни, наводненията и сушите, причинени от ускоряващата се климатична криза, носят страдание и са с висока цена за здравето ни.

Излагането на хората на химикали, нарушаващи функциите на ендокринната система, води до разходи за здравеопазване в размер на поне 157 милиарда евро годишно в Европа.

20% от ранната смъртност и болестите в Европа се дължат на замърсяването.

Глобалното затопляне увеличава честотата и тежестта на горещите вълни. През лятото на 2022 г. 61 000 души в Европа са загубили живота си заради горещините.

Европейският съюз е лидер в признаването и разглеждането на връзката между влошаването на състоянието на природата, климатичната криза и нашето здраве и прие редица мерки и политически рамки за здрави хора на здрава планета.

Необходимо е обаче да се ускорят темпото на мерките и равнището на амбиция и действие.

Спешно трябва да се приемат и приложат стабилни и съгласувани мерки за предотвратяване на най-тежките последици за здравето, свързани с нездравословната планета. Все още има време да защитим здравето на всички и особено на най-уязвимите.

С изборите през 2024 г. и с новия цикъл на политиката Европейският съюз може да избере пътя към по-добро здраве. Той може да признае спешната необходимост от действия и да приеме политики в областта на околната среда и климата, които да ускорят трансформацията, която трябва да се случи през това десетилетие.

Всички сме уязвими към тези въздействия върху здравето, а някои са изложени на по-голям риск от други, включително децата, бременните жени, възрастните хора, вече болните или хората с неравнопоставеност в здравеопазването. Освен това социално-икономическите неравенства в отделните държави и между държавите в ЕС влошават въздействието на околната среда и климата върху здравето на хората.

Въздействието на замърсяването и глобалното затопляне включва:

- Ранна смърт
- Заболяване на сърцето и белите дробове
- Увреждане на хормоналната, имунната и репродуктивната система на организма
- Рак
- Заболяване на нервното развитие
- Поведенчески въздействия
- Депресия и еко-тревожност

HEAL работи, за да гарантира, че настоящите и бъдещите поколения могат да се възползват от чиста околна среда, за да се радват на дълъг и здравословен живот. HEAL предвижда свят без вредни за здравето химикали, в който въздухът, който дишаме, и храната, която ядем, са полезни за здравето, и бъдеще, в което сме преминали по справедлив начин към нетоксична, декарбонизирана, устойчива на климатичните промени и устойчива икономика и начин на живот.

Десет области за действие за по-добро здраве 2024-2029

1

Защита на здравето на най-уязвимите

Замърсяването на въздуха, водата, почвите, храната и продуктите в ежедневието може да навреди на всички и е особено опасно за най-уязвимите. **Европейските политици трябва да признаят уязвимостите и да си поставят високи цели за защита, като например въвеждане на строги стандарти за чист въздух и определяне на бързи крайни срокове за намаляване на употребата на пестициди.**

2

Отчитане и действия за промяна на нездравословната корелация между социалните неравенства и замърсяването

Хората, които живеят в бедност или са изправени пред икономически трудности, са изложени на по-голям риск от въздействие на заплахите за здравето, произтичащи от околната среда и климата. **Взаимовръзката между социалните, екологичните и здравните детерминанти трябва да бъде осъзната и последвана от действия, с които се гарантира справедлив преход.**

3

Инвестиции в по-добро здраве, а не в замърсяване

Публичното финансиране играе ключова роля в осъществяването на трансформацията към здрави хора и здрава планета. **Прекратяване на всяко пряко и непряко финансиране от данъкоплатците на дейности, които вредят на здравето, околната среда и климата.**

4

Поставяне на здравето в центъра на мерки и действия в областта на климата

Европа е най-уязвимият регион по отношение въздействието на горещините, а ефектите от изменението на климата върху здравето се усещат все по-силно. **Приемане на мерки за смекчаване на последиците и за адаптиране, в центъра на които е опазването на здравето. Това ще доведе до значителни ползи за здравето и икономиката.**

5

Преустановяване изгарянето на изкопаеми горива в името на човешкото здраве

Изгарянето на нефт, въглища и газ води до изменение на климата и вреди на здравето на хората пряко чрез замърсяването на въздуха и непряко чрез приноса им за глобалното затопляне. **Договаряне на срокове и приемане на планове за бързо преустановяване на употребата на всички изкопаеми горива и увеличаване на икономите на енергия и използването на възобновяеми енергийни източници.**

6

Осигуряване на чист въздух навсякъде, в името на здравето на всички

Замърсяването на въздуха е един от основните рискови фактори за хронични заболявания в Европа, което води до стотици хиляди случаи на преждевременна смърт всяка година и до широк спектър от предотвратими последици за здравето, които струват на здравеопазването милиарди. **Активно политическо лидерство за въвеждане на закони за чистотата на въздуха, основани на научни данни, включително прилагане на строги стандарти и строги мерки за намаляване на замърсяването във всички сектори.**

7

Подобряване на здравните мерки за нетоксична околна среда

Болестният товар на опасните химикали е неприемливо висок и продължава да нараства. Предотвратяването на бързо нарастващия брой незаразни болести, като например рак на гърдата и рак на простатата, затлъстяване и диабет, безплодие и нарушения в обучението, изисква спешно подобряване на законодателството на ЕС. **Бързо ограничаване на вредните вещества, каквито са например ендокринните разрушители и PFAS веществата, които повсеместно се влагат в замърсяващи материали като пластмаси, пестициди и много продукти от ежедневието. Налице са по-безопасни алтернативи.**

8

Ускоряване на реформата на REACH законодателството на ЕС в областта на химикалите с цел опазване на човешкото здраве

Знаковият закон на ЕС за химикалите (REACH) се нуждае от реформа, тъй като темпото на ограничаване и постепенно премахване на химикалите е много бавно. **Актуализиране на законодателството на ЕС в областта на рисковете за човешкото здраве химикали с цел опазване на здравето, при прилагане на принципа за по-бързо ограничаване за (групи) вещества, като при управлението на риска за хората се отчитат реалните нива на експозиция на комбинации от химикали.**

9

Разширяване на дейностите в посока ЕС без пестициди с цел по-здравословна храна

Зависимостта на Европа от синтетичните пестициди в селското стопанство, обществените и жилищните зони вреди на здравето на хората и на природата. **Приемане на мерки за бързо намаляване на нивата на експозиция на опасни пестициди, включително прекратяване употребата на пестициди в чувствителни зони. Това ще предотврати появата на нови случаи на рак, на нарушения на хормоналната система на организма и на случаи на репродуктивни смущения и ще подпомогне здравословното развитие на децата.**

10

Подобряване на условията за насърчаване на здравословната мобилност

Ходенето пеша и карането на велосипед е в полза на човешкото здраве, климата и чистия въздух. Приоритизиране и стимулиране на активната мобилност, особено в градовете, наред с прехода към достъпен и евтин обществен транспорт и към зони с нулеви и ниски емисии.

